

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet: balra a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délel. Ára évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: 6 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

A „nyitlteri” cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési díj

a

K. KÖZLÖNY

julius—decemberi folyamára.

Egészévre . . . 12 forint.

Félévre . . . 6 „

Évnegyedre . . . 3 „

Az előfizetési pénz kiadó Stein János középutcai könyvkereskedésbe küldendő, hol a megrendelt példány pontos megküldéséről intézkedve van.

Kolozsvár, június 20.

(D) A nélkül, hogy vérmes reményekkel lennénk a magyar kérdés megoldására nézve; a nélkül, hogy azzal ábrándoznánk miképp nagy ecilat-val egyszerre áll be egy óriás fordulat, mint a forradalmi korszakok lázas jelenségei szoktak: nem képzelhetjük magunkat optimistáknak, ha a bizalom s reménynek biztos előérzetével nézünk a következő politikai mozzanatok elébe.

Mi akárhányszor ellenfejtetésekkel védettük álláspontunkat a kormány cselekvényeivel szemben, ugyanannyiszor kifejeztük bizalmunkat s reményünket királyságunk legitim dinastiájára irányában. Elméletünk az volt, hogy ama nagy pártszakadás felett, mely az ügyeinket hatáskörbe vont központi kormány, annak hívei és nemzetünk közt alkotmányos felfogásunk eltérése miatt fenn áll, egyedül ő Felsége, az uralkodó, lehet ítélő vagy kiegyenlítő bíró, s évek óta mindannyiszor azon reménnyel élesztettük a nemzet türelmét és kitartását, hogy valamint előbbi uralkodóink II. Lipót, I. Ferencz, s még régebben Maximilián, a birodalom kebelében gyakran feljúló beolvastási törekvés, és germanisatio miatti belviszályt a fejedelmi hatalom és belátás erejével oszlatták el, igazságot szolgáltatva a lehetőség az ország alkotmányos érdekeinek: aképp most a Back- és Schmerling-féle államtheoriáknak alkalmazása által feltornyosodott akadályokat az uralkodó Felség igazságérzete s jogmúltánál-lata lesz képes elhárítani a birodalom jóléte s nagysága felé vezető utakra.

Valamint élt s nem csökkent ezen meggyőződésünk, úgy nem altatjuk azzal magunkat, hogy az átalakulás rohamosan fog történni, midőn az alkotmányos visszaalakítás mellett egyszersmind az érdekek összeegyeztetéséről van szó.

Saját alkotmányra, a melyet nyert, épp oly kedves Austriának, mint kedves nekünk a mi alkotmányunk, melyet honszerző apáink hoztak magokkal, az időben a kor szelleméhez idomítottak, s vérökkel, vagyonukkal, észbeli képességekkel mostanig védelmezték, s önfeláldozással, nélkülözéseinkkel, kitűrésünkkel ma is védünk.

Azon kölcsönös fontosság, melyet ők a nyert, mi a szerzett alkotmányra fektetünk, azt követeli, hogy egyik alkotmány se legyen a másikkal absorbeálására irányozva, hanem férjen el a kettő egymás mellett, miután tény az, hogy az alkotmány a népeké, s tény az is, hogy a magyar királyság soha sem volt Auszria népeinek subordinálva, hanem coordinatióban élt ugyanazon egy uralkodóház alatt, s évszázadokon át ezen coordinatióban meg is fért egymás mellett.

Midőn így a koordinált népek új és régi alkotmánya közt jól észlelhető összeütközés létezik, igen természetes, hogy itt nem az egyik fél föbbjéből alakult kormányt, hanem a kettő felett álló uralkodót illeti az igazságtétel joga; sőt ez az uralkodó Felségnek a magyar királyság irányában annál magasabb feladata, mert a földkerekség egy önalkotta alkotmánnyal bíró nemzet sem fejezett ki nagyobb bizalmat uralkodóháza irányában, mint a magyar nemzet, midőn ő teljesen birta a képviselőt souverain jogát, mindamellett megfontolva a dinastia közös birtoklási viszonyát, hogy a nagyhatalmi erő csorbulást ne szenvedjen, a nagyhatalmi tekintély fentartására vonatkozó igen szép jogokkal személy szerint az uralkodót ruházta fel.

Igy kezelte a dinastia a birodalom leg-

kiválóbb külügyeit, a hadizenetet, békekötést s külképviselőket; azonban kezelte mindezt még sokkal függetlenebbül az osztrák császársági tartományok népeinek befolyásától, mint a melyek mostanig alkotmánnyal sem bírtak.

Midőn nemzetünk és törvényeinkben írott külpolitikai jogai gyakorlatának ezen plenipotenciáját a dinastia kezeibe tette le, a dinasták atyai értelme mindig felfogta azt, hogy ezt kezeikből területek népeire át nem szállíthatják, hanem vagy maguknak tartják fenn továbbra is, vagy a királyságra szállítják vissza.

Ebből önként foly ki, hogy a valóban közös ügyek tárgyalásánál s vitélénél a magyar királyság subordinált nem lehet, mihelyt az általános népjoggá válik, valamint önként foly az is, hogy mind az, a mi egy időszaki viszály által okozott subordinatio miatt a magyar királyság alapjogai s integritása ellenében érvényesített, az uralkodó bírói hatalmánál fogva mindig helyrehozható.

Ezen elméletünk alapján csak örvendőnk lehet azon felvilágosításnak, melyet a „Debatte” idei 163-dik számában ő Felsége budapesti utazásának genesiséről hoz. A borszlói újság ugyanis azt állítja, hogy azon beszédek, melyeket ő Felsége a magyar testületeknek elmondandó volt, Schmerling-minister és gr. Zichy-korlátnok urak állapították volna meg, miután teljességgel nem sikerült nekiök lebeszélni ő Felséget azon nemes szándékáról, hogy magyar népének közvéleményével érintkezésbe jöjjen, a fennemlített lap továbbá azt állítja, hogy ő Felsége egészen mást mondott kegyelmes válaszaiban, mint a mit a fennemlített kormányfőriak megállítottak.

Ez állítás ellenében a „Debatte” határozottan azon felvilágosítást adja, hogy az ő Felsége által a Bécsbe ment küldöttséghez, a primáshoz, a nemességekhez s a magyar akadémiához mondott beszédek Bécsben készültek ugyan, de ezekről sem a ministeri tanács, sem az udvari korlátnokság éppen semmi előleges tudomással sem bírt.

A „Debatte” ezen állítását személyes értesülésünk is teljesleg igazolja.

Ezen felvilágosítást mi igen fontosnak tartjuk, mert ebből joggal merithetjük azon következményt, miképp ő Felsége belátván, hogy kormánya csak egy pártot képez, s ő Felsége, mint a pártok fölött álló souverain kormánya fölött is állva, kezdett cselekedni, s a mint a bécsi „Presse” is méltányolva constatirozza: „A monarcha szelleme helyesen felismerte, hol van az öszmonarchia néhez szenvedéseinek gyögyezere, midőn a magyarországi kiegyenlítés kérdését saját kezeibe vette át.”

Megértük tehát azt, hogy királyságunk ügyében maga az uralkodó fölség kezdett cselekedni, és pedig oly nagy alkalommal, melylyel atyai jó indulatának annyi nemes tanujelét adhatá. E tény folytán mi a rendszeres kifejlődést remélhetjük, s mi is elhiszszük, a mit a bécsi „Presse” oly helyesen mond, miképp: „A büszke „wir können warten” korszaka oda van, a kormány köteles a magyar kérdés irányában határozott állást foglalni, s mindenek felett tisztában kell jönnie az iránt, hogy érti a jogfolytonosságot, és a magyar királyság reintegrálásának kérdését.”

Nagyon természetes, hogy a kormány, mely mindent elkövetett az integritás felbontására, a mely Erdély s Horvátország elkülönzési törekvésének minden erejéből táplálékot adott, még sokáig erős párt-állást fog elfoglalni a magyar alkotmányos szempontok ellen, melyeknek két fő sarka éppen a jogfolytonosság, és a királyság integritása.

Es a mint a lapok hangulatja sejteti, éppen Erdély gyors kormány-cselekvényeket tapasztaland.

Azt sem tagadhatjuk, hogy a kormány a hatalomnak birtokában saját programja mellett erős előzményeket állított fel már is, különösen Erdélyben, s még Horvátországban is, habár a horvátok jogérzetén több szándék megtörött — de az elidegenítés rendszere, a mely az 1848-ki belháborúban leli gyökerét, itt is hajtott több zöld ágat — bizonyos, hogy az uralkodó fölségnek is sok tekintettel kell lennie azon remények irányá-

ban is, a melyek a kormány által elvetve termékeny földre találtak.

Éppen e miatt mi a megoldás munkáját nehéznek és nagyszerűnek elismerjük, annál inkább, mert meg vagyunk győződve, hogy a közös szabadságra törekvő magyar nemzet nemcsak magának óhajt igazságot szolgáltatni, s valamint ő hazájának földjében a testvér-népekkel osztozik, úgy egyenlő részeseknek óhajta őket a haza közös alkotmányában, s így [velők egyetértésre s testvériségre törekszik.

A békés kiegyenlítésnek más iránya nem is lehet; de ideje már, hogy a forradalmi korszak befejezve legyen. A dinastia nem tűrheti azon visszasszáll állapotot, mely a birodalom erkölcsi erejét részre szaggatja. Igazságot fog szolgáltatni a jognak, és a nemzetek valódi erkölcsi érzetének, s akkor helyre áll a tökéletes rend, mert a birodalom alapja az igazság „justitia est regnum fundamentum”, s a mely birodalom kereste és megtalálta az igazságot, az benn szilárd, künn erős és hatalmas.

Az európai főbb lapok egyhanguan üdvözik a császár látogatásában s nyilatkoztaiban a magyar alkotmányviszály kiegyenlítésének előjelenségeit, a legtekintélyesebb lapok állítják föl azon tételt, miképp Auszria csak fél Auszria a ki nem elégitett Magyarország nélkül. A fontosság, mit a világ-irodalom a kiegyenlítésnek tulajdonít, oly nagy, hogy a pesti esemény előtt a világesemények egy időre háttérbe szorultak. Deák arczképét s életirátat külföldi politikai lapok hozzák. Ekkora királyság, melyben csak egy új, és békés mozzanat is, Európa ekkora figyelmét kelti fel, nem maradhat soká jogos kíváncsiságban kielégíthetetlenül.

Es mit várhatunk mi ebből erdélyiek? Azt a mit Magyarország vár, jogérzetünknek a jogfolytonosság alapján kielégítését, mert kétségbe hozhatatlan tény az, hogy mi a magyar királyság kiegészítő részei vagyunk.

Ő Felsége látogatásáról.

A „P. Hírök”-nek Bécsből ezt írják: Bécs, június 16. T. szerkesztő ur! Leveleim hiányát közelebbi napokban nem érezhették.

A királyi utazás jelentősége minden egyéb hírek és conjecturák horderejét és reményét tul-szárnyalta.

Közmeggyőződés Bécsben, hogy ő Felségének e motu proprio elhatározott utazása nem csak Magyarországra nézve, hanem az összes birodalmi politikai rendszer tekintetéből is forduló pontot fog alkotni, ha a fejedelmi szándék, első sorban Magyarország részéről öszintén és gyakorlati tappintattal támogatatik.

Az ausztriai monarchia már jól lakott experimentációkka, s most már valahára oly igazi alkotmányos szabadság után vágyik, mely érszényére nézve is kellemesen érezhető legyen.

Az osztrák nép tudja (s nem minden féltékenység nélkül emlékezik rá vissza), hogy Magyarország századokon keresztül alkotmányos létnek s öleső kormányzatnak örvendett, s méltán csodálkozik a bécsi polgár a felett, hogy alkotmányos szabadsága az egykori magyar vagy angolhoz éppen nem hasonlít, sőt a korábbi absolut regimétől is csak annyiban különbözik, a mennyiben a furesa új divatú vagy, helyesebben mondva, fesszesszabású alkotmányos formák ember-és-tinta gépezete még sokkal nagyobb költséggel jár, úgy, hogy a dolog előbb-utóbb liquidatúra s a költséges formák revisiójára kerül.

Ha tehát Magyarország a Fejedelmet és a birodalmat kedvező eredményt sikeres alkotmányos regeneratióban támogatni oly módon kívánja, hogy maga is boldoguljon, mellőzze a divatos elméleti recepteket, melyek az európai szárazföldön még egy népek sem szereztek vissza egészséges állapotját, hanem igyekezzünk a kornak valódi szükségait (de nem a hamis beteg étvágyat), a századok által kipróbált, a nemzet geniusából kifejtett ősi institutiókkal, a polgári szabadság és alkotmányos befolyás ama példátlanul bölcs garanciáival összhangzásba hozni.

Már csak az eddigi, oly teménytelen áldozatokba került elméleti kísérletek után is azon meggyőződésre jutottak el a magyarországi népek, hogy újító epigonjaink hasztalan török fejüket biztosh alkotmányos formák, a nagyobb garanciák fel-találásán, mint a melyeket az ősök mind a korona országlási képességének, mind a nemzet polgári

szabadságának oltalmára megszereztek a nélkül, hogy akár a haladás kerekait valahá megakasztották, akár precipitációkra rést hagytak volna.

E szerint a különböző pártszínezetekhez képest itt Bécsben szintugy, mint bizonyosan Magyarországon is, különbözők a remények és vágyak, melyek a fejedelmi utazás által előidéztettek.

Okos ember azonban illusiókkal nem ámitja magát. A tényeket ignorálni nem lehet, s a lett dolgokkal szükségkép ki kell alkudni.

Csak az lenne kívánatos, hogy e lett dolgok és tények most már a törvényes megoldás idejéig ne szaporitassanak.

Igy például óhajtanók, hogy a magyar országgyűlés előtt Erdélyben ne hívassék egybe többé a szebeni gyűlés, hogy ne szaporitassék a „faits accomplies” száma, melyeket többé a magyar korona és igazi szabadság érdekében majd nagy áldozatokkal és változtatásokkal lehet csak ártalmatlanokká tenni.

De hiszen csak néhány hó választ el bennünket az országgyűléstől, mely ildomosan működve, s a nagyszivű Fejedelem bizalmát megőrizve, minden nap képes leendő egy régi bajnak véget vetni.

A „Weser Ztg.” a császári utazásról szólva ezt mondja: Nem létezhetik német, ki az osztrák birodalom gyarapodása iránt a legőszintébb rokonszenvennel ne viseltetnék. Egy erős Auszria szükségesség Európára nézve, és Németországnak üdvé. Ha Auszriának sikerül a magyar kérdés megoldása, ebben az alkotmányos elv győzelmét ülteti, mely Poroszországgal belviszonyaira is jótékonyan fog hatni.

E bevezetés után a cikk így hangzik: „Ausztria legsérthetőbb része Magyarország. Ez utóbbi lényeges részét képezi a császárságnak, s éppen ezért Magyarország győngitése egyértelmű Auszria győngitésevel. A német-osztrák Magyarország viszonyát a császári örökös tartományokhoz örmest úgy tüntetik fel, mintegy miveletlen faj alávetését a német nyelvtől alá: ez alávetési cselekményre igénybe veszik német fajrokonaiak segélyét, s árulniuk tekintik a német nemzetiség s liberalismus ellen, ha e nézeteket nem támogatjuk. Mi ellenben meg vagyunk győződve, hogy ez alávetés sohasem fog sikerülni. A magyar nagy tehetséggel felruházott nemzet, mely magasabb műveltségre képes, és törekszik is rá; a magyarok vitézek, nagylelkűek, szabadság-kezdők, s törhetlen loyaltással ragaszkodtak az osztrák dynastiához. Alkotmányuk az angol alkotmány után legrégibb, legsajátosabb Európában; s hosszú, dicső történelmükben eléggé bizonyították politikai életképességüket. Bebizonyították továbbá, hogy képesek azt, mi alkotmányukban elavult, az újabb kor igényei szerint átalakítani. Noha a velők egy területen lakó egyéb nemzetek felett tulnyomó állást vívtak ki, mindenkör készek voltak e nemzetiségek jogait is elismerni. Őket elragadta az 1848. év mámore, kivihetetlen határozatokat hoztak, miként Franciaország is, de soha oly nehéz, állandó hibákat el nem követtek, hogy miattuk Lengyelországhoz hasonlóan elvesztették volna igényüket állami függetlenségre. Német-Auszria, midőn kísérletet tesz Magyarország elnyomására, saját testét marczangolja szét, épp úgy, mintha az Egyesült-Államokban a németek az angolokat, vagy ezek a németeket akarók elnyomni.”

Kül- és belföldi levelezés.

Bécs, június 18.

© „A finansziális Solferínóhoz érkezett most meg” kiálta elkeseredéssel dr. Berger a pénzügyi bizottmányának ama gyűlésében, hol a kormánytól utólagosan követelt 116 millió fölött tanácskoztak. Skene, a minister ezen eljárása által felbőszülve, határozatot indítványoz, melyben kifejeztessék, miszerint a mostani kormányzástól semmi jót nem remélnek; Schindler ezzel nem elégszik meg, hanem egy a császárhoz intézendő feliratban egyenesen kértini kívánja a minisiterk elbocsátását; Herbst tanár, éles szavaival a kebelty megtöltvén, így szól: a kormány mindig szemünkre hányta, hogy mi az ország körülményeit feketénél feketébb színekkel festjük — és most?!

Igy követék egy huzamban a súlyos philip-pikák egymást, melyekre a jelenlevő Plener ur nem birt egyebet válaszolni, mint azt: hogy az 1863-i inség miatt 19 millióval kevesebb jött be, mint a mennyi praeliminálva volt. Tehát 117 millió új kölcsönt mentenek 19 millióval! Most már mindinkább hajlandó vagyok azt elhinni, a mi itt a falragaszokon gyakran olvasható: „nincs lehetetlenség többé.” Hanem a mint a példabeszéd mondja, bajt baj követ, és így jött mintegy második egyiptomi csapás

Schmerling urra a tegnapelőtti reichsrathi vita, mely a februári patens 13-dik paragrafusát illette. Ezen S. oly hatalmat ad a kormány kezébe, mely szerint ez mindent kény és kedve szerint kivíthat az alatt, míg a reichsrath nincs egybegyűlve, tehát az alkotmányos törvény az alkotmányt is megszüntetheti. Mi csoda, ha ez, mint egy vészszel fenyegető kísértet, áll mindig a képviselőház előtt. Mitután a kormány ezen S-t már néhány alkalommal használta, és mitután tartani lehet attól, hogy még bővebben is fogja jószívűségét igénybe venni: dr. Berger resolútiót és a 13-dik §. átalakítását indítványozta, mely indítvány egy-két napi vita után 117 szavazattal 44 ellen el is fogadtatott.

Meglepő volt, hogy a conservatív párt, mely ez alkalomnál szinte bizalmatlanságát nyilatkoztatta ki a kormány iránt, báró Tinti által, az ellenzékkel szavazott. Te is fiam Brutus! Igen bizony, s valóban sok Brutusra akadhat már az államminiszter ur; így az ezelőtt 2 évvel szembetegység ürügye alatt visszalépett igazságügyminiszter báró Prátoberában is, ki alkalmat nem mulaszt a kormány ellen nehéz vádakkal föllépni.

Az illető vitában főszólt fektettek a magyar kérdés megoldására, melyet a derék 13. §. csak gátolna.

Magyarország rövid idő múlva egy vaspályával gazdagabb leendő; privát vállalkozó akar Kasától Oderbergig vasutat építeni; a kormány életrejesztette már az ügyet a birodalmi tanácsban, hol valószínűleg még ezen sazon alatt fog eldöntetni. Így tehát Magyarországnak direct összeköttetése lesz Cseh- vagyis Németországgal.

Dicső-Szt.-Márton, jun. 12.

A küllői ref. egyházmegye pünkösztői r. zsinata.

Fennnevezett esperessé pünkösztői közgyűlése D.-Szt.-Mártonban jun. 12-én tartatott meg esperesnt. Dali István ur elnöklése alatt, főgondnok mélt. Földvári Ferencz és aligondnok t. Pallos István urak jelenlétében; köztudomásra juttatást érdemlő tárgyalásai és határozatai a következők:

1) A püspöki vizsgálati gyakorlatba hozatalára véleménykésztés végett kinevezett bizottmány véleménye bekérte annak alapján a püspöki visitatio tárgyában következő vélemény határozatát köz. zsinatra felküldendőnek: „A püspöki látogatás a foganatosítására vonatkozó felfejtendő kérdések, főleg költségeinek fedezésénél fogva a papságon kívül a világi rendet is közérdeklő közös ügynek tűnve fel, mint olyan, amiből annak a hitélet virágztatása, jó rend fenntartása, megszilárdítása s több más tekintetből ennél előbbi életbeléptetése óhajtható, mitűn fennsőbb testületeink által az egyh. megyék képviselői alapon szervezését illetőleg már intézkedés történt, egyh. megyénk azon reményben, hogy r. zsinataink miként szervezése még e közelebbi k. zsinaton megállíttatik s ez év folytán a szervezet valószínűsít is nyelrend, a püspöki visitationnak tárgyalását azon időre véleményezi halasztandónak, midőn annak megvitatásában a világi rend képviselői is befolyhatnak.”

2) Ugyancsak az előbbi bizottmányra ruházván át a papi értekezlet életbeléptetése iránti véleménykésztés is e tárgyan szóról-szóra ily szö-

vegű véleményt terjesztett a r. zsinat elé: „Mindazon eszmék között, melyek haladásra serkentő körünk szellemének a papi értekezletek létesítésének eszméje egy azon főbb helyen állók közül, melynek megtestesítésével nem csak a papság önképzése, de más a társadalom tökéletesítésére kiutató valóási eredmények is állanak kapcsolatban. De éppen mert létrehozataluk célja a tökély lépésben való magassabbra emelkedést eszközölni, csak ott és akkor életbeléptethetők, a hol és a midőn nem hiányoznak az ily egyleteket működésük célja szerint sikerre vezethető kellékek. Hogy a papi-értekezletek következményeikben gyümölcsözővé váljanak, a papság értelmi körét szélesítők, a vizsgálatások nyomán szerzett ismereteket a gyakorlati életbe is átplántálóká válhassanak, birni kell azon tudományos műveléssel nevezetesen: történelmi, bölcselmi, egyházi, nevelési-ügyi, s tudományos teológiai termékekkel, melyek a régebbi és újabbkori irodalom képviselőinek rendszerben foglalt elme-szellemi tartalmazzák. Ezen a papi-értekezleteket feladatuk megoldásában kisegítő tudomány-források nélkül a papi-értekezletek csak névleg fennállónak, semmit eredményezőnek lennének feltűnő, hasonlóan azon gazdához, kinek rendelkezése alá nagy területű földbirtok bocsátatott, de nem látván el a berendezésre s művelésre szükséges kellékekkel semmimű terményt nem bír előállítani.

Ugyan azért az a tárgyra véleményező bizottmány tekintetbe véve egyh. megyénk részéről egyfelől a főbb érintett hiányokat, tekintetbe véve másfelől egyh. megyénknek a tudományokat összpontosított oly intézetekről való távol esését, honnan a céljára szükséges irodalmi termékeket kiküldözhetné, jóllehet a papi-értekezletek életbeléptetését anyaszentegyházunk igen korszerű intézkedésének ismeri be, mindazáltal egyh. megyénket illetőleg a papi-értekezletet megelőzőleg nélkülözhetlennek tartja előbb egy kölcsönkönyvtár felállítását, s csak mitűn az meg lesz, véleményezi a papi értekezletet haszonnal életbeléptethetendők.”

A véleményező bizottmány azon nézete, mely szerint a papi-értekezlet életbeléptetését a kölcsönkönyvtár felállításához köti, a menyinyben többen ugy vélekedtek, hogy káros lenne a munkás hajlamokat, nemes igényeket a könyvtár létesítése bizonytalan ideig felfüggeszteni, hosszas vitára szolgáltatott anyagot, míg nem végre a véleményező bizottmány nézete megfordításával azon határozat létesült: hogy a papi-értekezlet léptetessék életbe, (de mikor?) s azután találatok ki útja és módja a csakugyan szükséges könyvtár felállításának.

3) A múlt évi Sz.-Vesszősen tartott r. zsinaton papválasztási szabályaink 6-ik számúak a alatti pontja ellen, mely szerint a megválasztott első osztályú egyházakba a papok és felszentelt tanárok mellett pályázatra a külső egyetemeket meglátogatott papjelöltek is felbocsátatnak, e jog élvezettől azonban a papjainkban inkább csak utazási vágy kielégítésére ösztönölő bíró kör-utazást szegénységük miatt meg nem tehetett, kitűnő előmentí fokozattal végzett papjelölteink megfosztatnak, amazokra érdemük felett kedvezőleg, emezekre minden alapos ok nélkül elkedvetlenítőleg ható voltánál fogva határozatul hozott: miszerint a jelen évi köz. zsinat feliratlag kéretekessék meg érintett szabály aként módosítására, hogy az első osztályú egyhá-

zakban a kitűnő előmentí fokozattal végzett, de anyagi tehetlenségük miatt az egyetemetek meg nem látogatott papjelöltek is pályázatra bocsátassanak fel. E felirat készítésére megbízott helyettes-jegyző t. Benedek Ferencz atyánkfia, említett törvényezik megváltoztatását illetőleg egy oly tapasztalásból merített, de a külföldi egyetemeket meglátogatottak távolról sem hízog, meggyőző indokokkal támogatott kérelem-alaku feliratot készített, melynek a r. zsinat minden pontjait magáévátván teljes épségében a köz. zsinatra felküldendőnek határozott, azon kinyilatkoztatással azonban, mi szerint jelen felirásával korántsem szándékszik az egyetemetek meglátogatni célzókban a nemes ösztönt elfojtani, sőt örövendő fog, ha az onnan gazdag ismeretekkel visszatérendő ifjaink jövőben alkalmat szolgáltatandnak az akademitáknak most éppen nem kedvező véleménye megváltoztatására.

4) Főgondnok m. Földvári Ferencz ur papválasztási törvényezikünk pályázatra vonatkozó minden szabályait, különösen a kijelölést tárgyzót, mint különben is az egyházak kikérdezése és beleegezése nélkül hozottakat a prot. szellemmel öszsze nem hangzóknak találván, indítványozza: miképp testületileg intézessék a k. zsinathoz felirat az iránt, hogy a szabad pályázás és választás állíttassék vissza, s a múlt évi k. zsinaton hozott választási törvényezik addig hatályon kívülé tétessék, míg az a képviselői gyűlésen az egyházak véleménye hozzá járultával újból nem tárgyalatik. Jól tudván egyh. megyénk miképp említett törvényezik a tractusok véleménye alapján alkotottat, fontolára vette: vajjon egy i y szellemű indítvány pártolásával nem hozza e magát múlt évi véleményével ellenkezésbe? de mitűn ugy emlékszik, hogy akkor is a szabad választás mellett véleményezett fenntebbi indítványt is magáévátván, k. zsinat elébe terjesztendőnek határozta.

5) Végül tudomásul vétel végett felolvastott a méltos egyházi főtanácsnak a papi tizedkárptólási töke kezelésére és a battrák-kamatok kiosztására tett intézkedéseit tartalmazó leirata, mely által értesítettén a kormány részéről tetemes meg szálaloklás és a főconsistorium részéről a dözma jogosultak hozzájárulása nélkül is jogosan vélt tekintélyes összegek visszatartóztatása felől, melyek következtében a dözma-illetékesek végleges kárptóláshoz kötött reményei nagy mértékben megbírsítatván nem esoda, ha e leirat többekre nézt igen kellemetlenül ható benyomást idézett elő.

E r. zsinat ellátását illetőleg rem tehetem, hogy szerelve tisztelt, s magát vallásunk és a papság iránt sok tekintetben érdemesített főgondnokunk mélt. Földvári Ferencz urak újból tanúsított nagylelkűségét halgatással emelőlőzem. Ugyanis a r. zsinattartásról következő megyék szegénységei miatt azt most el nem fogadhatván, az egyházak megterhelése nélkül D.-Szt.-Mártonba bivatott össze, miről később értesítvén tiszteltet nevezett főgondnokunk felkérte esperesünket, hogy hívja egybe a gyűlést, v. Gálfalvára aaját ur-lakába, rövid lévén az idő e szives ajánlat körlevélileg közbírré tételére a r. zsinat nem tartatott ugyan Gálfalván, hanem a fenn kijelölt helységben, de lelkes főgondnokunk ugy intézkedett, hogy ott is saját költségére és tekintélyhez méltólag látatott el. Fogadja érte szives köszönetünket! B. J.

A Heidelbergbe készülő fiatalok hazájukból avval a küldöttséggel indultak el, melyet Báthori Zsigmond 1687-ben nagybátyjának, Istvánnak, a lengyel királynak halála után küldött Varsóba a királyválasztó gyűlésre a lengyel királyi trónra való igényeinek érvényesítése végett. E küldöttség, mely Kovácsosi Farkas korlónok, Kornis Gáspár huszti kapitány, Szentpáli János, Gyulafi Lestár udvari titkár, Bogáti Menyhárt, Gézi Péter, Jacobinus Bernhárd kolozsvári s Krajczér Lukács enyedi polgárokból állt 1587-ben június 24-én érkezett Varsóba, mint Kornis Györgynek atyjához intézett következő leveléből látható:

„Salutem tum corporis tum animae a Deo praepotentis fonte omnis misericordiae preatur.

Quum 3 nonas Junii Suetinum pervenissemus, postriede ejus diei, prid. cal. nempe Junias nato tabellaria utunque quaedam de statu ac itinere nostro chartis tradideram. Verum enimvero ne nunc quoque absimili utar materia, quin potius continuabo inceptum meum. Quare nos omnes recte valeamus, quae utinam contingat D. V. tota familia magno mihi esset gaudium. Status noster vel alioquin etiam viget et floruit hactenus. Primo quia regiones varias, regna diversa et peregrina, nationes multiformes perlustravimus. Aut sane secundo, nobis nil defuisse per Dominum Cancellarium, qui eam habuit curam et rationem nostri, ut nihil amplius requiri videatur. Ast ne longe me a comitatu itineris nostri me divertam, placet ut vel secundum ipsum etiam jussum D. V. assignem; quamobrem cum Suetino cepissemus iter nonis videlicet Junii, apulimus Leopolum 6. idus Junii (longum nempe et arduum esset omnes urbes, singula oppida et pagos enumerare). Inde jam itinere ingresso 3. die, triidum enim ibi commorati sumus, pervenimus Lublinum 14. die Junii. Unde ad destinatum usque locum legatorum, Varsoviarum scilicet 24. die Junii per-

*) L. Bethlen Farkas: Historia de rebus Transylvanicis, Cibinii, 1782. II. k. 530. l.

Beszterce, június 12.

Harmadik közleménye azon kegyadományoknak, melyekkel a besztercei ev. ref. templom építése segélyezéséhez járultak: mltos Cserényi László ur 10 frt, tks. Fay Imre ur Szathmáron 5 frt 20 kr, tks. Meskó Kálmán ur Meháláról 11 frt, gróf Mikó Imre ur 6 exclja 40 frt, herczeg Odessalchi Gyuláné 6 magassága 20 frt, tks. Ince Ferencz ur B.-Váraljáról 5 frt, a bálv.-váraljai ev. ref. egyház 1 frt, Polik János ur 5 frt, a budai takarékpénztár ns. igazgatósága 25 frt, tks. Eperjesi László ur Beszterczen 5 frt, tks. Bernárd József ur Bilakon 10 frt, jogtudor tks. Dózsa Elek ur M.-Vásárhelytől 10 frt, Bodainé asszonyság M.-Vásárhelytől 2 frt, a m.-vásárhelyi városi gyűjtés eredménye teszen 40 frt 50 kr.

Fogadják a kegyes adományozók az egyház halás köszönetnyilvánítását.

Kelt Beszterczen, június 16-án 1865.

Borosnyai Pál, gondnok.

B.-Vásárhely, június 8.

Alólirt szerencsés volt néhány kézdí egyházi-vidéki paptól megbízást venni arra, hogy egy Rikán belőli papi, mesteri, özegeyi, árvai-gyámintézet alapítókéjé nevelésére adandó hangverseny összeállítását és rendezését eszközölje. Mely jótékony-célú hangverseny ezen hó 5-kén, pünkösöd másodnapján, megtartatott. Közreműködtek mélt. Gyárfás Bertha urbólgy és Didier Nöl Meiltz Alfredné, született Prébn Hermina, városunkba települt s magán leány-nevelő tartó nőnevelő urnő, két kézre zongorán játszódtak a „Hugonottak“-ból és a t. nevelőnél egyedül ugyancsak zongorán „Népes csárdás“-t játszott, énekelt Vizi Emma k. a. „Martha“-ból magándalt, Jancsó Vilma k. a. Molnár Józsiás urral a „Bájját“-ból kettősdalt. Utóbb nevezettekkel Szacsya János, Vizi István és Demeter Mózsas urak egy quartettet. „Ez a világ a milyen nagy“- népdalt Vertán Pepi k. a. Továbbá közreműködtek hegedű, fuvala, gordonka és gitárral a Barabás és Baricz fitestvérek. Játszódtak a „Kunok“-ból egy-veleget és Barabás Ignác ur eredeti szerzeményét „Bücsü“- név alatt. Zoltáni Elek ur szavalta Vörösmari „Szegény asszony könyje“- című versét és Borbát Pál ur Petőfi a „Hazáról“- című versét.

Bogdán Béla, közkedvességi tánczművész ur, a két szökeas közt magán magyar tánczezal működött közre az ügy iránti buzgóságból.

Ezen nemes keblű s az ügy iránt lelkesült közreműködőknek harsány tapsok- s virág-csokrok-kal jutalmazott jeles közreműködésükért nyilvános köszönetet mondani igen kedves kötelességemnek tartom.

A mely alkalommal egyszersmind a közreműködő tisztelt egyének és a közönség megnyugtatására a bevételekről is nyilvánosan számolni becsületbeli kötelességemnek tartom.

Bevétel volt 167 frt 60 kr, a mely összegből leszámítva a költségekre az 1. számú nyugta szerint egy zongora felhangolásiért 8 frt, a 2-dik számú nyugta szerint a zenekarnak 7 frt, a 3-dik számú nyugta szerint egy topánra tánczművész ur számára 4 frt, a 4-dik számú nyugta szerint világitásra 5 frt 67 kr, a 6-dik számú nyugta szerint színház szolgálata s hutor-hordó egyéneknek 4 forint 50 kr, összesen 35 frt 67 kr, s így marad

venimus, ubi igentem turban populorum, nobilium videmus, magnificos non paucos capitaneos, principes, legatos intuemur; ita ut vix crediderim hactenus me unquam posse tantum turban hominum videre. Adsunt nempe ut adhuc affirmem ingens numerus, magna caterva equitum, peditum, sclopatorum ita armati, ita induti, quasi jam jam inirent praelium, et in arma irruerent contra hostem, nec tamen diffidat quisquam multos alio conatu huc advenisse, licet nullum habeant hostem nisi invicem, perse namque ipsi contendunt, quid tamen ipsi sentiant de rege, aut qualem habeant electionem ea praeteribo, diriment usque ut spero lites, dum meae penetrabunt litterae aedēs patrias. Deinceps quod reliqua concernit jam amplius non immorabimur itinere nostro, verum quo citius fieri poterit expediemus, nisi Dantiseo immoraremur, dum vestes conficiant, ea namque tendimus, ac per Vistulam fluvium descendemus hinc; sed de itinere isto alias. Notum insuper mihi neminem conspexi praeter Gabrielem Pernyesium, qui relicto corpore regiae majestatis advenerat cum F. Vesselényio, Stephano Lepsényio, et Besio Ladislao, qui finitis comitiis iterum se conferent Grodnam. Conveni insuper quendam nomine Mathiam, qui quondam fuerat lector scholae Claudiacae, hominem pia memoriae, verae religionis, quem poterit indicare D. V. domino Andreae Össio N. B. A. Erdődio, qui putabant illum aut excessisse e vita, aut vero Germaniae vessari (igy), verum falluntur, nam est famulus cujusdam magnifici Lumlinum prope 4 milliarius distans. Expecto occasionem uberiorem scribendi D. N. B. interim tamen dignetur eum salutare D. V.; quod reliquum est valeat eadem D. V. una cum D. matre mea svavissima, totaque familia. Datae Varsoviae 27. die Junii, 1587.

Georgius Kornis D. V. filius semper obediens. (Folytatjuk.)

*) L. Bethlen Farkas: Historia de rebus Transylvanicis, Cibinii, 1782. II. k. 530. l.

TÁRCZA. KORNIS GYÖRGY emlékezete 1587—1593.

Közi
Torma Károly.

„A mult idők minden írott ereklyéjét szorgosan gyűjtögesd, s hiven őrizd meg“, mondá nekem gyakran gyermekifjú koromban a nagy történetbuvár gróf Kemény József. Bölcs tanács! melynek teljesítése kisebb-nagyobb arányokban megbecsülhetetlen gyűjteményeknek — a történetírás mindmegannyi kuforrásainak — alapját veti meg.

A ki a történeti források vizsgálatával foglalkodik, tudhatja, hogy alig van oly régi iratfanesika, melynek soraiából valamely tanúságot, pozitív adatot ne lehetne a széles értelemben vett történetírás számára elvonni; hogy nincs oly régi levél, mely a miveltég, irodalom s nemzeti élet történetének ismeretét ne gyarapíthatná. Vessék tehát e mondatot mindazok mélyen emlékeibe, a kiknek régi iratokat forgathatni gyakrabban van módjukban; szoktassák hozzá magokat átolvasni minden, ha még oly jelentéktelennek is látszó régi levelet; s minden oly adatoeskat jegyezzenek le, mely a nemzeti mult ismeretét bővítheti; vagy ha a kezükbe került iratok átolvasását, s az azokban rejlő adatoknak közrejtuttatását foglalkodásuk nem engedné meg, adják azokat hozzáértők kezére, juttassák nemzeti muzeumaink gyűjteményeibe. A hazafini kötelességeknek ezernyi foka van. A ki hazáját bölcs tanácsával vagy fegyverével megmenti s ki földjét mintaszertülleg miveli; a ki nemzete szent ereklyéit hiven megőrzi s oly kezekre juttatja, melyek azokat a tudomány számára értékesíthetik: egyformán hazafini kötelességet teljesít. Csak az arányokban van különbség. De azért, hogy nem mindenkinek

adatolt meg a szerencse hazája ügyének nagy szolgálatára lehetni, megvetendő-e a napszámos mivle, a ki szerény eszközökkel ugyan, de éppen azon szent cél felé törekszik? semmis-e kisdad hagyomány, mely az oltáron éppen oly kedves lehet, mint amaz?

Mondám, hogy közvetve minden régi irat felvilágosító adattal, vagy adatokkal gyarapíthatja a történetírást vagy nemzeti multunk ismeretét. Jelen közleményem ez állítomom hebizonyítása kíván lenni.

Hazánk egy nagy nevű családjának a Kornisoknak a XVI. század végső felében élt egyik fiatal tagjától, Kornis Györgytől mutatok be ezennel néhány levélsort, illetőleg néhány azokból kivont adatot. E jeles ifjú t. i. a heidelbergi s páduai egyetemről, hol tanulását vala végzendő, szülőihez több levelet intézett, s e levelek a hazájától távol levőnek nem csupán családja s hazája után való szokásos epekedéseivel s költői ünlengéseivel ismeretnek meg, hanem szörványosan egyszersmind oly tudnivalókkal is, melyek irodalom- s miveltégtörténeti, de főleg életirati tekintetben érdekes részleteket juttatnak kezünkre.

Kornis György legidősebb fia volt homoród-szentpáli Kornis Farkas udvarhelyszéki főkirálybírónak s a székelység egyik főkapitányának. Bethlen Krisztinától, s a mint abban a korban a főrendieknek szokásban vala szülői fiatalon küldték testvéröccsével, Miklóssal külföldi egyetemekre.

*) Megölette Mihály vajda 1599-ben a fehérvári börtönben. Hogy Kornis Farkasnak György nevű fia lett volna, sem Nagyvárán Magyarországon családjai VI. k. 359. és 362. l. sem Kövvárán Erdélyben nevezetesebb családjai 160—161. l. nem említik. Kornis Farkasnak azonban az előtűnt levél-veleek szerint gyermekei korrend szerint ezek voltak: György, Miklós, Ferencz, Anna: Székely Mózesné, Zsigmond, Judit: Pécsi Simonné, Katalin: Petki Jánosné, Mihály. L. Kornis György 1593. ápril 2-kán kelt levelét anyjához, melyben Mihályt öccsének nevezi.

*) Igen ifjú voltam mikor kijöttem irja 1591. nov. 7-kén Paduából atyjához írt levelében.

tisztajövedelemnek 131 frt 93 kr. Ehez adandó egy tanító adománya 40 kr, iskolai főgondnok tekintetes Donát József ur adománya 1 frt és főgondnok méltóságos Lázár Mihály ur adománya egy cs. kir. arany és egy cs. kir. aranyot. Az özvegyek és árvák nevében nyilvános köszönetet mondok a méltóságos és tekintetes főgondnok uraknak ezen kegyes adományokért.

Ezen bevételből látható, hogy a közönség nem volt hideg és közönyös az ügy iránt, mert annak dacára, hogy ezen nap még színházi előadás is volt, mégis oly nagy számmal jelent meg, hogy a kaszinó nagy terme nem csak zsúfolásig megtelt, de befogadására nem volt elégséges, úgy, hogy sokan kénytelenek voltak hely nem léte miatt visszamenni.

Vajha minden vidéknek a közügyek iránt ily meleg keblű és lelkesült közönsége lenne, úgy sok közügy nem lenne parlagon, s különösen ezen ev. ref. papi, tanítói, özvegy, árvai ügy, mely oly soká maradt „az éji bomlályban“ örvendéses lendületet venne. Vajha több egyházvidéki társaink is hasonló buzgalommal és lelkesedéssel ily uton is törekednének, az általunk e célra beadott fillérek nevelésére, úgy rövid idő alatt kinöbtené magát ezen ügy annyira, hogy nem lennének kénytelenek elhagyni lelkész-társaink hátrahagyottai számára nyilvános kéregetést indítani, a mely eljárás sérti az illetők szerénységét, lealázó reánk papokra nézve, s még lealázóbb a statusra nézve, melynek szolgálatában vagyunk.

Szekely János,
ref. pap.

U. I. A nevezett összeg ezen hó 15-én tartandó részletes zsinatnak adatik át, az illető helyre juttatás végett.

Hazai intézetek

Hivatalos jelentés a kolozsvári jótékony nő-egylet választmányának f. hó 18-án tartott üléséről.

1) Előzők ő nagysága jelenti, hogy a közlelbi ülés óta három háziszegény temetésére 13 frt, kettőnek pedig sürgős szükség okán 3 forintot utalványozott.

2) Egy segedelmeztetnek határozott időre szóló havi segedelmét a választmány utólagosan felmért körülményeknél fogva megszüntette.

3) Három folyamodónak egyszer mindenkora 9 frt, egyenként határozott időre havonkénti 2 forint segedelmet utalványozott.

Kolozsvárt, június 19-én 1865.

Kovácsi Antal, titkár.

Különfelek.

— Vasárnap, e folyó hó 18-án tartá meg a kolozsvári ev. ref. főtanodai ifjúság ének- és zenekara nyári próbatétét. Oly nagyszámú közönség volt jelen, hogy az iskola belső udvara, folyosói tömve voltak annyira, miszerint a később érkezett vendégek alig alig voltak képesek egy kis nézőhelyet kapni. Az ifjak által előadott darabok változatos programjának minden egyes részét lelkes és szűnni nem akaró tapsvihar és éljen követé. Ez ünnepélyes összeköttetésben történt az iskola kebelébeni önképző-társulat által kitűzött díjakra pályázott és pályanyertes szépirodalmi munkák jutalmazása is; nem különben a zenekar és harmonia szorgalmasabb s igekezőbb tagjainak megjutalmaztatása is. Hogy közönségünk nem csak tömeges megjelenése, de kegyes jószívűsége által is megnyírt igekezik az ifjúság buzgalomát a szépművészetek iránt növelni, tanúsítja, hogy több nagylelkű adakozón kívül, az erdélyi k. jég- és tüzkármén-tesítő társulat hazafisága és áldozatkészségéről ismeretes igazgatója t. Kulisseki János ur ott a helyszínen egy aranyat és egy 2 ftos tallért ajándékozott az ének- és zenekarnak megjutalmazás végett; szíves pártfogásáért az ifjúság halálját méltán kiérdemli. Mind az ünnepély kezdetén, mind annak végén tanár Sámí László ur, a főtanoda közszereketben és tisztelőben álló igazgatója, a hallgató-sághoz és ifjúsághoz lelkes beszédet intézte; megköszönve egyfelől, hogy a közönség szíves volt oly nagyszámmal megjelenni, másfelől buzdítva az ifjúságot megdicsérte eddigi szorgalmáért; méltán kiemelve, hogy eddigi haladásuknak főeszköze és tényezője az iskolai ének- és zenekar fáradozatlan karnagya t. Szuek György ur, kinek mi is szívünkkel kívánjuk, hogy sokáig éljen! Az ének-kar a hymnust énekelve és a zenekar magyar indulókat játszva általános meglegedés jelei közt oszlott szét a roppant számú válogatott hallgatóság.

* Időjárásunk folytonosan mostohának mondható. A hideg szél egyre fu, mi a vegetációt nagyban hátráltatja. A fűdökről egyik panasz a másikat éri, hogy bundába kell hogy járjanak a vendégek.

— Tordáról írják, hogy az ottani műkedvelők az újonnan épülő tordai unitárius gymnasium költségei pótlására f. hó 25-én „Házassági három parancs“ és „Fiatalkeresztanya“ című vigjátékokat adandják.

* Az „Üstökös“ a következő curiosum esetet beszéli el: Egy uri ember, a kit bővebben nem akarunk megnevezni, bizonyos alkalommal egy cso-

mó ezüst kanalat elhódított. A plágium később kistűlén, nehogy az illető compromittáltassék, a tulajdonsértés elkövetését a felesége vállalta magára, ekként kiváonván a család becsületét megmenteni.

* Balázs Bognár Vilma asszony körutja alkalmával nálunk is rendez egy hangversenyt. Ez alkalommal Rajka Teréz kisasszony szavalni fog.

* A párisi osztrák követség egy párisi levelező szerint értesíté a Párisban lakó magyar menekülteket, hogy most van ideje kegyelemért folyamodni a siker reményével. Eddigelő azonban még semmi eredménye nem mutatkozott a felszólításnak.

* A lengyel főnemesség egy prágai telegramm szerint a lengbergi gazd. egyesület közgyűlése alkalmából gazd. kiállítását akar Lengbergben rendezni, s ő Felsőé a magyar arisztocrácia példája után — e kiállítás megszemlélésére kéri fel.

* A francia császár 40,000 frankot vett be Julius Caesar első kiadásából. Ő maga, ha igaz, 642,000 frankot költött rá. Ha ő felsége még sok ilyen jövedelmező művet ír, még lábra állítja magát!

* A „S—ny“—ben olvassuk: Cairó főutczájában, hol a legszebb európai s arab boltok vannak, nevezetes Suba nevű szegedi születésű becsületes kiköltözött magyar iparűzőnek boltja, kinek üzlete jól foly, s nála a magyarok találkozáshelye van. Ezen magyar földiunktól hoztak az utazók tudósítást, miszerint ő ázsiai és magyar elődeink utódaival találkozott, velük magyar nyelven beszélt, s őket kevés beszédmód-eltéréssel megértette (Furcsa, hogy a most ott járt Vámbéry kevésbé volt szerencsés Suba urnál.) Mult évben a mekkai zarándok-csoportban többeket talált, kiket magyar nyelven tudott megszólítani. Ez emberek az Aral tó körül lakának (Turkestánban) Suba ur fel volna szolítandó, hogy ez ügyben bővebb felvilágosításokkal szolgálja, mert a dolog igen érdekes (inkább mesés) reánk nézve!

* Valenciában összeesküvés fedeztetett föl, melynek célja az uralkodóház megbuktatása, és Portugáliának Spanyolországgal egyesítése volt. Számosan elfogattak. A fölkelés jun. 10-én éjjeli 1 órára volt kitűzve, az összeesküvés 9-kén jött napfényre. Tehát még sem volt a spanyol fölkelés régebbi híre egészen a levegőből kapva. A kölni újságnak további részleteket írunk ezen katonai összeesküvésről. E szerint a Valenciában fekvő Barcelona ezred tisztjei és ezredei voltak indítoi az összeesküvésnek. A tábornok, értesítettén a város polgári kormányzója által, azonnal erőlyes rendszabályokat hozott, és meggátolta az összeesküvés kitűzését. Éjjel felé (10-kén) tehát egy órával az összeesküvés által kitűzött idő előtt, az ezredet, tiszteket és altiszteket együtt lepte meg a kaszárnnyában, hol össze voltak gyűlve. A vidéki ezredből is volt egy tiszt köztük. A tábornok mindnyájukat elfogatta, s miután az elfogatást a többi tisztek és altisztek végezték, ebből azt következtetik, hogy az összeesküvés még nem volt nagyon elterjedve. A bábork értesült továbbá, hogy a mozgalomban nagyszámú városi lakosok is részt akartak venni; ennek folytán a casinoba ment, hol 13 egyént talált, kiket szintén elfogattak. Az összeesküvés szándékai a kölni újság levelezője szerint nincsenek tudva, valamint azt sem, hogy más városok katonaságai nem avatják-e be az összeesküvésbe. Jun. 12-kén nem zavartatott meg a nyugalom Valenciában.

* Pozsonyban évek előtt egy csavargó nő egy tisztességes polgár 3 éves gyermekét ellopja, hogy koldulásra s más efféle pénzszerezési módon fölhasználja. Az apának erőlyes és szakadatlan nyomozások folytán sikerült más csavargó egyéniségek tervébe avatásával és segélyével elorzott gyermekét az alföldön felfedezni, és a szülei házhoz visszahozni. A gyermekrabló gaznő fogva van. Hiszszük, hogy a legpéldásabb büntetésben fog részesülni. A lopások nemei közt kétségkívül ez a legborzasztóbb, s az anya könyei, melyek elveszett gyermekeért folynak, a hatóság előtt kell hogy többlet nyomjanak, mint Rotschild minden kincse. Szabadunkban hasonló esetek fölmentését csaknem lehetetlennek hinné az ember.

Felszólítás.

Mindazon lelkész és tanító urak, kik a kültől ref. egyházmegye özvegy-árvai pénztárába kamattal és évi részvényeire hátrálnak, ezennel felszólítatlak tartozásaik mennél előbbi beküldésére, ellen esetben a pénztár kezelői kénytelenítve lesznek a fizetni vonakodók törvény útján is kötelesegeik teljesítésére szoríttatni. Dicső-Szent-Márton, jun. 12 1865. Erődi Pál s. k. pénztárnok. Báthori János s. k. ellenőr.

Politikai hírek.

Austria. A „Pest. Lloyd“ bécsi levelezője szerint sok hír terjeng a magyar országgyűlés összehívására tárgyában, a nélkül, hogy a hírek bitelt érdemelenének. Legtöbb valószínűséggel bir, hogy az összehívás július hónap elején történik meg. Mondják, e sietség azért van, hogy ő Felsőé igéretének minél előbb elég tétessék. Meglehet, hogy az összehívás és összejövetel között hosszabb időköz leend, mint szándékba volt. Miért? mert az

őszi munkaidőt nem tartják észszerűnek a választások megtartására: azonban az országgyűlést mégis csak octoberre akarnák együtt látni. Az összehívással egyszerűsöd a választási szabályok is kibírdetendők lesznek. Hogy ez az 1848-diki választási törvény lesz: tudva van. Ezen eljárással összefüggésben van a municipiumok kérdésének megoldása, miután a közgyűlés választja a választási bizottmányok tagjait; a kancellária, a mennyire csak lehet, legalis akar maradni, s azért a megye gyűléseit ad hoc akarják összehívni, miután a municipiumok helyreállításáról egyelőre szó sem lehet.

Franciaország. Páris, június 13. A washingtoni kormány barátságos ígéretei dacára nem hisznek a békében, s Montholon b. a francia köv. már azon megjegyzést csúsztatja be legutóbbi jelentésébe, hogy ő ugyan két tanácskozáskor Johnsonnal a legjobb biztosításokat nyerte, azonban azon benyomást érezte, hogy egyelőre ugyan nem kell semmit félni, de mégis óvatosnak kell lenni. Mexicóban is átalános a várakozás; a pápai nunciuss villájában ül és nem hallat magáról semmit; msgr. Labastida halottnak tette magát; a creolok a francziákat és indiánokat engedik tenni és nyugodtan maradnak vagy az éjszaki tartományok felé mennek, melyek az Egyesült Államokkal határosak, honnét fegyvereket és egyebet lehet kapni, hogy a függetlenségi harcot nyomtatókkal lehessen ismét megkezdeni, ha az idő elkövetkezik.

A „Brest“—ben megjelenő „Océan“ szerint lehetőleg gyorsan 5 sorhajót, egy fregatte-t és 5 szállító gőzöst szerelnek föl. A „Vigie de Cherb.“ pedig jelenti, hogy távirati rendelet értelmében 4 szállító gőzöst kell készen tartani. A börzén azt állították, hogy a csapatok egy részét, melyek most Algírban föllesegessé lettek, haza hozzák és Mexicoba viszik, és pedig az Eloi által a császár elé terjesztett jelentések értelmében a dolgok ottani állását illetőleg.

Mint hírlik, a francia kormány vonakodott azon orosz tiszteket, ki gyilkosságot követett el az itteni orosz követség egyik tagján, az orosz kormányt kiszolgáltatni. Ennek folytán az orosz köv. és Drouyn de Lhuys közti viszony igen feszült lenne. Az orosz követelés, közfudomás szerint, arra támaszkodik, hogy a gyilkossági kísérlet az orosz követségben, mint orosz területen követett el.

Páris, június 14. Omer basát ő Szentsege békfön magán audientán fogadta. Tegnap a császár a ministertanácsban elnököl. A tanácskozmány tárgyát a mexicói ügyek, s egy Algírra vonatkozó senatus-consultum képezték. A császár határozottan kijelenté, hogy Mexicot végleges szervezéséig fogja őrálmazni. A mexicói kölcsönpapírok ára emelkedett.

Páris, jun. 15. A mai „Moniteur“ megezőfolja azon birt, hogy Mexicoba erősítések küldetnek. Oda csupán annyi legénység indul, mennyi azon katonák helyettesítésére kívántatik, kiknek szolgálati idejük folyó hó 31-én eltelik, mi által a rendes létszám fenntartatik, de nem szaporítatik.

Toulon, jun. 11. Az itteni tengerészeti rak-tárban egy új géppeli kísérletekre tétettek előkésztileték, mely az ellenséges hajókat pillanat alatt szétrombolja.

Olaszország. Florenz, jun. 13. Az alkotmányos jogok védelmére és kifejtésére alakított egyet, tekintve a római alkudozásokra nehezédő homályt, azon nyilatkozatot tevő, hogy e tárgyan népgyűlést nem tart, de vigyázni fog a választások alkalmával a clerical párt fondolataira. Rómában most az alkudozásokat Vegezzivel kilencz bibornokból alakult bizottmány folytatja. Ezek közül néhányan erősen opponálnak, de az egyezmény létrejöttében kétkedni nem lehet. Lamarmora a concordatummal áll meg, vagy bukik. Ezen utóbbi esetben Ricasoli veszi át az ügyek vezetését, mindaddig, míg a gárda-ügy s a mi ezzel együtt jár, rendezve nem lesz. Félcok, hogy a nép igen radikál szellemű parlamentet fog választani. Montebelló tábornok a török generalissimus Omer basa tisztele-tére, jun. 12. a midőn a basát a pápa elfogad, nagy ebédet adott.

Róma, jun. 13. Az „Osservatore Romano“ megezőfolja azon birt, hogy Hübner báró a toseanai nagyherceg, és pámai s modenai hercegek missiojával megbízva érkezett volna Rómába. Ma, írja a „Kreuzzeitung“ ismert levelezője, a francia-piemonti terveket illetőleg a következőket irhatom: Ha Merodenak sikerül a pápát rábírn, hogy a francia csapatok elvonulása után Rómát elhagyja, úgy Franciaország és Piemont után Romadalmi mozgalmat meg fognak előzni, és a pápa nevében ideiglenes kormányt neveznek ki, mely azután oly közigazgatást hoz be, mely egészen megegyezik az Olaszország egyéb részeiben alkalmazott rendszerrel. (Körülbelül ezeket érintette Persigny herceg.) Ha ellenben sikerül a szabadelvű bibornoknak a pápát a francziák elvonulása után is Rómában maradásra bírni, úgy a rómaiak békés forradalmat fognak előidézni, és minden fölkelést elkerülnék. Tömeges gyűlékezések fognak tartatni, a pápát tömeges petitiókkal fogják ostromolni, hogy a kormányt változtassa meg; ilyen tüntetéseket naponként fognak ismételni. Ha Merode merészkednék ezen gyűlékezeteknek és a petitiók átadásának el-lenszegtülni, úgy el fogják fogni, a kevés katonaságot, melyre még támaszkodhatik (zuávok, többnyire külföldiek) lefegyverzik, e mellett a vérontást

lehetőleg elkerülik, és így végül a pápa beleegyezését vagy enyhébb erőszakkal csikarják ki, vagy beleegyezése nélkül is, de az ő nevében, minden obajtott változtatást meg fognak tenni.

Oroszország. Szt.-Pétervár, jun. 13. A czár bemutatván a lengyel küldöttségnek az új trónörökös Sándor nbgét, így szóla: „Ime bemutatom önöknek a trónörökös, ki a lengyelek előtt rokonszenves nevet visel. Ömmel emlékszem vissza azon fogadtatásra, melyben Varsóban részesítettem megkoronázatásom után. Én akkor e szavakat mon-dám: „Point de Réveries“, a mely szavak akkor, fájdalom, félreértettek és félremagyaráztattak. Lát-tak önök, mily szomorú következmények lettek amaz ábrándos álmatoknak, a melyektől való óvakodásra intettem önöket. Magukviselete (conduit) remélhetőleg olyan fog leoni, hogy lehetséges leend nekem önök iránt jó akaratot tanúsítanom. Lengyelországot épp úgy szeretem, mint bármely más tartományomat; csak úgy szívem fexzik sorsa, mint Lithvánia vagy Liefland Lengyelország csak Orosz-országgal szoros kapcsolatban lehet boldog.

Amerika. New-York, jun. 3. A separatista haderő Texasban levő maradványai ellen kiküldött hadtest parancsnokává Weitzel tábornok nevezetett ki; Hood déli-állami tábornok capitulált. A kormány előintézkedéseket tett, hogy a mexicói határ erős megszálása végett 100,000 ember központosítsassék Texasban. A főparancsnok, Sheridan tábornok utasítást nyert, hogy a Rio-Granden tuli eseményeket folytonosan a legnagyobb figyelemmel kísérje. Mexicoba folyvást tart a kivándorlás. Ide érkezett jelentések szerint, Negrete, juarista tábornok, Nuova-Leonban, Cohahuilaban, s Tamalipashban tetemes előnyöket vívott ki. Serege 7000 főre megy. A Saltillo melletti csatában három császári tábornok sebesült meg. Cortinas (juarista) 900 császári katonát fogott el, s 50,000 dollárt aranyban ejtett zsákmányt. Mig Negrete april 29-kén Matamorast megtámadta, Slaughter separatista tábornok, ki a Rio-Grande mentében foglalt állást, megnyitotta a tüzet Negrete seregei ellen, hogy azokat a folyón való átkelésben gátolja.

Ujabb. Páris, június 18. Madridban miniserválság van készülöben. O'Donnell miniservelnök. — Francia- és Spanyolország közt feszültek a viszonyok, mert ez utóbbi vonakodik a kereskedelmi szerződést aláírni.

A „Correspondencia“ ilyen távirati tudósítást kapott Valenciából jun. 11-ről: Az összeesküvés feletti vizsgálat folyvást tart; tizenegy polgár és nyolcz katona állítottott törvényszék elé. A „Cos dos Reinos“ progressista lap igazgató szerkesztője, Peri y Valero befogatott. A közcsend mostanig nem zavartatott meg. Az összeesküvés terve, mint hallani — azt volt, hogy a főparancsnokot elfogják, a mint a színházból kijön, San Franciscot és a vasúti állomást azonnal megszállják, a dynastiát leteszik, és Spanyolország s Portugal egyesülését kikiáltják. Ugy látszik, hogy a csapatok nem igen voltak megnyerve ezen összeesküvésnek. Midőn Villalonga tbk az összeesküvő tiszteket elfogatta, a katonák lelkesen éljenek a királynét. A mozgalom előmozdítására szolgáló pénz a progressisták és democraták szereztek össze, azon ürügy alatt, hogy az árviz által károsultak segélyezésére fog fordíttatni.

A „P. Lloyd“ bécsi levelezője szerint az országgyűlés közelebb történendő összehívásából még nem kell következtetni, hogy a kormány programja is kész volna már. A kormány magatartása lényegesen a választások mikénti eredményétől függ. Bécsben azt hiszik, négy külön párt lesz az országgyűlésen képviselve. Először a mérsékelt liberálisok, Deák pártja, azután az ő conservatívok, továbbá az ugynevezett határozati párt, s végre a tulajdonképi kormány párt. Felteszik, hogy az első párt lesz a legerősebb. Ha megesnek a választások, akkor alapítják meg az eljárási módot. Ezen körülmény magyarázand meg sok ingatat eljárást tanúsítandó tudósítást. A ministerium már is a magyar kérdéssel foglalkozik s más házi differentiak ez ügy mellett másodrendű kérdésekkel törpülnek.

— Drezda, jun. 18. Austria ujjlag kijelentette, hogy Poroszország s a hercegegek közt lehetetlen a porosz követeléseknek megfelelő viszonyt létesíteni. Austria nem mond le birtokostársi jogairól.

— Köln, jun. 17. A „Köln. Ztg.“ karlsbadi levelezése állítja, miszerint az ott jelenlevő államférfiak meggyőzni igekezknek Amália augusztburgi hercegnőt, hogy fivérének a koronaörökösnek csak igen csekély reménye lehet.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Június 21-kén: 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 74.95. — 5% Metalliques 100 frt 69.90. — Bank-részcvény 800. — Hitelintézeti részvény 200 forint 178.80. — London 10 ft st. 100 frt 23 1/4 kr 109.35. — Ezüst 107.50. — Cs. kir. arany 5.20. — 1860. kölcsön 90.95.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

BÉCSI BÖRZE június 19-kén 1865.

Államadósság.	Adott ár.	Tartott ár.	Elsőbbségi követények.	Adott ár.	Tartott ár.
5%-es nemzeti kölcsön . . . 100 frtos	74 95	75 25	Osztrák Lloyd	89 50	90 50
5%-es metalliques . . . 100 "	69 85	70 15	Dunagőzhajózási	95 50	96 50
4%-es . . . 100 "	61 50	62 —	Államvaspálya	275 frank	110 —
1839-dik évi teljes . . . 100 "	145 —	146 —	Lomb-velencei	275 frank	104 25
1839-dik " ötöd rész . . . 100 "	141 25	142 25			
1854-dik " teljes . . . 100 "	87 —	87 50			
1860-dik " teljes . . . 100 "	91 15	91 45			
1860-dik " ötöd rész . . . 100 "	95 —	95 30			
Záloglevelek.			Részvények.		
Nemzeti bank 10 éves . . . 5% 102 75	103 25		Hitelintézet	200 frtos	179 25
" " kisors. ezüst. . . 5% —	—		Bankrésztvény	—	799 —
" " oszt. 6. 5% —	—		Alsó-ausztr. esz. bank . . . 500 frtos	589 —	592 —
Gall. hit. int. osztr. ért. . . 5% 69 —	70 —		Lloyd	500	239 —
Magyar földhitelintézet . . 5 1/2% 81 25	81 75		Dunagőzhajózási	500	477 —
" " 10 év. jöv. jegy 6% —	—		Pesti lánchíd	500	360 —
			Északi vasút ex div.	500	169 75
Földterhentesi köte-			Állam	500	178 —
lezvények.			Déli	200	213 —
5%-es magyarországi . . . 100 frtos	74 20	74 70	Nyugati	200	164 50
" " erdélyi . . . 100 "	70 25	71 25	Tiszai	200	146 —
" " horvát . . . 100 "	74 50	75 50			
Sorsjegyek.			Váltók (devisek)		
Hitelintézet	125 50	126 —	Augsburg 100 dh német fr. 4 1/2%	90 80	91 30
Dunagőzhajózási . . . 100 "	84 —	85 —	Frankfurt 1895. '95. '96.	90 90	91 40
Triesti	106 —	108 —	Hamburg 100 bankmark . . . 3 1/2%	80 75	81 25
Esztérházy herceg . . . 40 "	103 —	105 —	Londin 10 ft. sterling . . . 3 1/2%	109 —	109 50
Salm	30 —	30 50	Páris 100 frank 4%	43 15	43 55
Pálffy	26 50	27 —			
Clary	26 50	27 —			
St. Genois	26 50	27 —			
Budai	—	—			
Windischgrätz . . . 20 "	16 75	17 25			
Walstein	19 —	19 50			
Keglevich	12 50	13 —			

Á t n é z é s e

a kolozsvári levél- és szekérposta indulásának érkezésének.

Indul a levélposta:

Magyarhonba és külföldre naponként déli 12 órakor.
Szeben-, Brassó- s Oláhországba naponként d. u. 5 órakor.
Maros-Vásárhely felé naponként d. u. 5 órakor.
Lengyelhon északkeleti részébe, úgy Bukovina- és Moldvába
Csernovicz felé, valamint Választ-, Dézs-, Nagy-Bánya- és Beszter-
terczére naponként estéli 6 órakor.
Debreczen felé Zilahon és Szilágy-Somlyón át: N. Károlyra na-
ponként délután 3 órakor.
Mocsra vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton délután 3
órákor; egyéb napokon esti 6 órakor.
Kolozsra kedden, csütörtökön és szombaton déli 12 órakor.

Érkezik a levélposta:

Magyarhon- és külföldről, névszedint: Bécsből, Pestről, Kassáról,
Szegedről, Temesvárról, Aradról, N.-Váradról naponként 2—3 óra tájban.
Szeben felől, Brassóból, M.-Vásárhelyről, Abrudbányáról, Zalath-
náról, Temesvárról és Torláról naponként reggeli 8—9 óra közt.
A Csernovicz felől jövő s ezzel egyesült nagy-bányai levél-
posta naponként reggeli 6 órakor.
Debreczen felől Sz.-Somlyón át naponként reggeli 6 órakor.
Mocsról naponként reggeli 6 órakor.
Kolozsról kedden, csütörtökön, szombaton délelőtt 10 órakor.

A szekérposta indul:

Bécs, Pest és Nagy-Várad felé naponként déli 12 órakor.
Szebenbe és Brassóba stb. naponként d. u. 5 órakor.
Maros-Vásárhelyre naponként d. u. 5 órakor.
Csernoviczra, Beszterczére, Dézsre naponként estéli 6 órakor.

A szekérposta érkezik:

Bécs, Pest és Nagy-váradról naponként d. u. 2—3 óra közt.
Szebenből s Brassóból naponként reggeli 8—9 óra közt.
Maros-Vásárhelyről naponként reggeli 7 órakor.
Csernoviczról s Beszterczéről naponta reggeli 6 órakor.

A Biasini gyorskocsi indul:

Kolozsvárról Nagy-Váradra vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton déli
11 órakor.
Nagy-Váradról Kolozsvárra, hétfőn, szerdán, pénteken, vasárnap, a vonat
érkezése után. — Szállítási díj 8 frt 40 kr.
Kolozsvárról Brassóba kedden és pénteken reggel 4 órakor. — Szállítási díj
Tordáig 2 frt 10 kr. N.-Enyedig 4 frt 38 kr. K.-Fejérvárig 6 frt 50 kr. Szászsebe-
sig 7 frt 35 kr. Szebenig 10 frt 40 kr. Brassóig 18 frt.
Brassóból N.-Szebenbe kedden és pénteken reggeli 3 órakor.
N.-Szebeuből Kolozsvárra szerdán és szombaton reggeli 8 órakor.
E vonalokon gyorslovak is kaphatók minden időtájban.

Alsó ausztr. mérő: vagy is két nagy véka.

Tiszta búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.	Török- búza.	Marhahús fontja.
-----------------	-------	-------	------	-----------------	---------------------

Erdélyi

piaczi árak:

		360—360	210	228—190	126—120	300	10
Beszterce május	30.	360—360	210	228—190	126—120	300	10
Brassó j. u.	2.	340	196—180	—	80—70	260—240	12
Dézs	6.	320—280	200—180	—	110—170	190—180	10
K.-Fejérvár	3.	274—267	170—166	—	—	—	—
M.-Vásárhely jun.	8.	440—390	246—232	—	—	204	11
N.-Enyed	8.	336—316	280—260	—	120—90	182—182	11
Szamosújvár május	29.	250—240	140—120	—	90—70	180—160	12
Szászváros jun.	3.	350—340	210—200	—	136—134	190—180	12
Sz.-Régen	2.	360—320	224—210	—	100—92	320—240	12
N.-Szeben május	9.	425—373	267—240	—	173—160	293	13
Sz.-Udvarhely	2 1/2.	600	200	—	125	300	12
Torda junius	3.	346—294	160—146	80—75	106—100	106—200	10

Gabonaár Kolozsvárt június 15-kén 1865.

(Bécsi mérője psztrák értékben.)

Tisztabúza 2 frt 90 kr. Elegybúza 2 frt 40 kr. Rozs 2 frt 10
kr. Árpa 1 frt 50 kr. Zab 1 frt — kr. Török-búza 1 frt 18 kr.
Pityóka frt 80 kr. Marhahús a 16 kr.

H I R D E T É S E K.

Babos Sándornak óra raktára.

Belmonostorutca

192 szám alatt.

Ajánlja a n. érdemű közönség figyelmébe a nagy és szép választékban ellátott mindenféle
óra-raktárát a gyár minőségében vagy szabályozott járművel egy évi jót állás mellett ár-
jegyzék szerint. A gyári minőségű órák darabja 2 frttal olcsóbb.

Genfi zsebórák:	frt	frt.
Ezüst henger (Cylindar) órák 4 és 8 köben másodpercezi jármű és a nélkül	12 egész	16
dtto 2 fedéllel 4 és 8 köben	16	18
Ezüst horgony órák 15 köben	18	26
dtto kettős fedéllel	22	26
dtto angol szerkezetű	25	34
dtto remontoir horgony kettős fedéllel	28	55
Arany női és férfi henger órák	30	45
dtto női és férfi henger órák kettős fedéllel	48	55
Arany horgony 15 köben, románcz és gyémánttal	50	80
Arany férfi horgony órák 15 köben	45	75
dtto férfi horgony órák 15 köben kettős fedéllel	55	180

Ezenkívül ajánlja nagy választékú mindennemű bécsi inga- aranykeretes és schwarz-
waldi fali óráit; különösen pedig vállalkozik mindennemű órák javítására egy évi jót-
állás mellett, ugyisint becsevel ócska órákat; megkereshető levél útján, hol is
az elszállítás utánvétel mellett eszközöltetik. (157) (7—12)

A n. érd. közönség kegyes pártfogásába ajánlja magát. BABOS SÁNDOR, órás.

Mindennemű

Tüzoltó vízipuskák,

kerti vízipuskák, tűzoltó-szerek, házi kúttak, nyomtató, bor-, sör-, juhmosási, rét-meg-
öntözési és ganéjlé szivattyúk, borprés, szőlőcsiptető, vas esztérge, decimal és centi-
mal mérlegek készen találtak a gépgyárban

HOFFMANN J. B-nél dohányutca 11 sz. Pesten,
mely 15 évtől fogva tűzoltó vízipuskákat, szivattyukat és decimal mérlegeket készít,
melyek kiállításoknál a nagy ezüst éremmel tiszteltettek meg.

A vízipuskák árai 3 vederig, 6—12 vederig
kézi targonczák szekér vízipuskák

Veder tartalom	0	1	2	3	6	8	10	12
Ar oszt. ért. frt	25	60	80	150	450	500	800	1000
Erő mázsákban	1/2	1	2	3	5	8	10	15
Súly nélkül frt o. é.	14	16	18	21	25	30	37	46
Súllyal frt o. é.	15	18	21	25	32	40	48	60

Az öntött vasból készült közönséges nemű házi kutaknak árai:
Kut mélysége öleken 1 2 3 4 5 6
Teljes kutak frt o. é. 55 65 75 85 95 105

A bővebb folyó árak ábrákkal a Képes naptár és Pesti Lloyd naptárban talál-
hatók és kívánságra elis küldetnek. (144) 22/6 (5—*)

Stein Janos könyvkereskedésében Kolozsvártt.

Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelytől, Dobray Nándornál
S.-Udvarhelytől, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagenyeden,
Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfejérvártt kapható:

Az Általános POLGÁRITÖRVÉNYKÖNYV

IV-dik és utolsó füzet

mint ez jelenleg Erdélyben érvényes; minden a legújabb időig meg-
jelent és még hatályban levő utólagos rendeletekkel, felvilágosító és uta-
sító jegyzetekkel ellátva.

Irta Hilibi HALLER KÁROLY,

a kolozsvári kir. jogakadémia az által. polg. törvénykönyv, váltó- és ke-
reskedelmijog, csődrendtartás és az általános bányatörv. h. tanára; az
igazságügyi elmél. államvizsgálati bizottságnak tagja.

Egy füzet ára 1 frt 80 kr oszt. értékben.

SZERELMI PIKANTÉRIÁK.

A francia udvari életből.

Oettinger után közli Balázs Frigyes. Ára 1 frt 20 kr.

Tartalom:

A szerelem mindent tehet. — Udvari titkok. — A vetélytársak. — A szép Gab-
rielle. — Egy szép asszony tanácsa. — A szerelem titok nem maradhat. — A szere-
lem önkénytelen támad.

KÉP VISELET

a Királyhágon inneni ev. ref. Superintendenciában.

Irta Gyarmati Miklós. Ára 40 kr.

Csete László.

Jogász négyes.

Zongorára alkalmazta Rauchleitner Antal. 51-dik mű. Ára 60 kr.

Degré Alajos.

A számüzött leánya.

Regény. Ára 1 frt 50 kr.

A s é t a.

Idylle. Zongorára szerzé Rauchleitner Antal. 49-dik mű. Ára 1 frt.

Árkosi emlék.

Enyegő rögtönzés. Zongorára szerzé Rauchleitner Antal. 46-dik mű. 70 kr.

Garibaldi és társulata,

vagy a népboldogítók. Történeti korrajz. 2 kötet. Ára 2 frt.

Greguss A.

A Balladáról.

Koszorúzott pályamű Ára 1 frt.

A nemzetiségi kérdés.

Irta. Bárá EÖTVÖS JÓZSEF Ára 1 frt 40 kr.

!! Új érdekes röpirat !!

Siebenbürgen

und

die Österreichische Regierung

in den letzten vier Jahren

Lipese, 1865. Ára 1 frt 80 krajczár.

A gyakorlati orvostan

kézikönyve.

KUNZ

Hasontartalmu munkája nyomán és a magyar országos egyetem

irányának tekintetbe vételével.

Kidolgozta: Szabadföldi Mihály. Ára 4 frt.

Keresztyén Templomba- és Házba-illó

Erkölcsei rajzok

az emberi természetből.

Egy sor egyházi-beszéd.

Irta — részint szorosabb szerzői értelemben; részint tanulmányképp földol-
gozva, önmagához és közönségéhez idomítva — Mihályi Károly, előbb:
a dézsi — azután a nagy-enyedi ref. egyházakban lelki-pásztor; most:
philosophia rendes tanára a nagy-enyedi főtanodánál.

Első kötet. Az évi beszéd-sor első fele. Ára 1 frt 80 kr.

Erdély nagylejedelemségében

érvényben levő peres és perenkívüli

Eljárásra

vonatkozó szükséges

RENDELETEK

GYŰJTEMÉNYE. Ára 1 frt 60 kr.

ALBUMBA való Photographiák

1	darab	—	frt	35	krézt.
5	"	1	"	50	"
10	"	2	"	50	"
20	"	4	"	—	"

Vadrózsák, Székely Népköltési

Gyűjtemény. Szerkeszti Kríza

János I-ső kötet 2 frt 50 kr.

Utazás keleten. Irta b. Orbán Ba-

lász. 6 kötet. Egy kötet ára 1 frt.

Ugyan csak STEIN JANOSNÁL előfizetheti

NÖVENDEK LAPJA

ezimű szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilapra.

Tekintélyes tanárok, jó nevű írók és gyakorlott növelők közre-

működésével szerkeszti Réthi Lajos; megjelenik minden csütör-

tőken nagy nyolcadik éven;

Előfizetési ára:

negyed évre 1 frt 50 kr.

három negyed évre, apr.—dec. 4 frt — kr.

Az előfizetési pénzek STEIN JANOS könyvkereskedésébe utasítandók.

Teljes számú példányokkal még szolgálhatunk.

Növendék ifjuság imakönyve.

Hűben megerősödött

protestans fiak és leányok számára.

Irta MEDGYE LAJOS.

Csinos papírkötésben

36 és 40 kr.

Angolváson kötésben

50 kr.

Nagyobb kiadás

hymnuszokkal:

Csinos papírkötésben

1 frt —

Angolváson kötésben

1 frt 50

Csinos papírkötésben

3 frt 50

Angolváson kötésben

3 frt 80

Finom

börköttésben és csattal

diszes habcsalym kötésben

(196)

(1—3)

Eladó ház.

Kolozsvártt szentegyház-utczában a
473 számú ház és telek szabad kézből
eladó. Értekezhetni Ákontz János
kereskedésében b. monostor-utca szeg-
letén.

(194)

(3—3)

selyem gubót

vesznek, a jónak fontját nyersen 80
kr., fullasztva 1 frt 20 kron, András-
schowszky Jánosnál. Kolozsvártt kül-
magyarutca 15. sz.